

Σάββας Στρούμπος

Η αναμέτρηση με τη δυσκολία δίνει ενέργεια για να συνεχίσεις

Ηλίας Κουτσερής

03/03/2022

«Η αναμέτρηση με τη δυσκολία δίνει ενέργεια για να συνεχίσεις» τονίζει με έμφαση μιλώντας στη ΜΑΓΝΗΣΙΑ με αφορμή την παράσταση «Πέρσες» που θα παρουσιαστεί στις 11 Αυγούστου στο θέατρο «Αλώνι», ο σκηνοθέτης κ. Σάββας Στρούμπος.

Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει, η παράσταση είναι μια “τελετουργία της πτώσης”, αναφέροντας παράλληλα, ότι ο Αισχύλος μας προκαλεί να σκεφτούμε αναστοχαστικά ατομικά και συλλογικά, υπαρξιακά και πολιτικά.

Αναφορικά με τη βράβευση της Ομάδας Σημείο Μηδέν για την “Αντιγόνη”, τονίζει ότι «πιο σημαντική από κάθε βράβευση, είναι η βαθιά ανάγκη του καλλιτέχνη να εκφράσει την αγωνία του στη δίνη των καιρών». Ερωτηθείς τέλος για τους δεσμούς με την περιοχή, το θέατρο «Αλώνι» και τους ανθρώπους, τονίζει ότι «επιστρέφουμε σε χώρο φιλικό και σε ανθρώπους με τους οποίους μας δένουν κοινά οράματα και καλλιτεχνικές ανησυχίες»...

Στις 11 Αυγούστου θα παρουσιάσετε τους «Πέρσες» του Αισχύλου στο Θέατρο «Αλώνι» στο Πήλιο. Πείτε μας λίγα λόγια για την συγκεκριμένη επιλογή σας και πώς την προσεγγίσατε σκηνοθετικά;
Οι “Πέρσες” του Αισχύλου είναι κείμενο – αίνιγμα. Ενώ φαίνεται τα πράγματα να είναι πολύ συγκεκριμένα, επί της ουσίας χρειάζεται κανείς να λειτουργήσει ως ανατόμος του υλικού για να μπορέσει να αντιληφθεί τον πυρήνα του. Διαδικασία επώδυνη αλλά και άκρως γοητευτική. Στο πνεύμα αυτό κληθήκαμε να απαντήσουμε στο ερώτημα αν πράγματι έχουμε στα χέρια μας μια τραγωδία ή ένα αμιγώς δραματικό ή και πολιτικό κείμενο. Η απάντηση στην ερώτηση αυτή, αναπόφευκτα, θα

καθόριζε πολλά σε ότι αφορά τη διαδρομή που θα ακολουθούσαμε προς τη δημιουργία της παράστασης.

Στους δικούς μας “Πέρσες” το έργο εξελίσσεται μέσα στο τοπίο της Νέμεσης, τη στιγμή της θεϊκής εκδίκησης και τιμωρίας απέναντι στο μέγεθος της αλαζονείας της Περσικής αυτοκρατορίας. Βρισκόμαστε στην αρχή του τέλους ενός ολόκληρου κόσμου. Η διαδικασία αυτή δεν τραβάει πολύ σε μήκος. Η εναγώνια προσμονή του χορού στην αρχή πολύ σύντομα μετατρέπεται σε παροξυσμικό θρήνο για την απόλυτη καταστροφή κι από εκεί σε τρέλα που γεννιέται από το αδιέξοδο στο οποίο βρίσκονται οι Πέρσες εφόσον αρνούνται να λειτουργήσουν αναστοχαστικά και αυτοκριτικά και να αλλάξουν ριζικά τη στάση τους. Αντιθέτως, οι Πέρσες είναι διαβρωμένοι από το δίπολο πόλεμος – και – εξουσία.

Όλα τα παραπάνω, ιδιαίτερα τα στοιχεία της προσμονής, του θρήνου και της τρέλας, τα αντιμετωπίσαμε μέσα από τους όρους της τελετουργίας και όχι ενός ωμού ρεαλισμού. Θα μπορούσα να πω ότι η παράσταση είναι μια “τελετουργία της πτώσης”. Πιστεύω ότι ο Αισχύλος μας προκαλεί να σκεφτούμε αναστοχαστικά ατομικά και συλλογικά, υπαρξιακά και πολιτικά. Δεν γράφει τους “Πέρσες” για να δοξάσει την Αθηναϊκή δημοκρατία της εποχής, αλλά για να εκπέμψει εναγώνια σήματα κινδύνου. Ο Αθηναίος ποιητής βλέπει την πόλη του να υιοθετεί χαρακτηριστικά των χειρότερων εχθρών της. Αισθάνεται την καταστροφή να έρχεται και προειδοποιεί με όλη του τη δύναμη. Όπως ξέρουμε, δεν εισακούστηκε. Ωστόσο το δίπολο πόλεμος – και – εξουσία δεν αφορά μόνο την αρχαία Αθήνα, αλλά τον σύγχρονο κόσμο από κάθε άποψη. Οι “Πέρσες” είναι μια βαθύτατα επίκαιρη τραγωδία.

Το 2019 είχατε παρουσιάσει στον ίδιο χώρο (Θέατρο Αλώνι) την Αντιγόνη του Σοφοκλή, παράσταση η οποία πρόσφατα βραβεύτηκε (σ.σ.: με το Βραβείο Αρχαίου Δράματος από την Ένωση Ελλήνων Θεατρικών και Μουσικών Κριτικών). Πώς νιώθετε γι’ αυτό; Είναι μια αναγνώριση για εσάς και την Ομάδα Σημείο Μηδέν ;

Η βράβευση της Σημείο Μηδέν για την “Αντιγόνη” οπωσδήποτε είναι μια τιμή για μας. Με την “Αντιγόνη” περιοδεύσαμε σε όλη την Ελλάδα για τρία χρόνια και μάλιστα, τα δύο από αυτά μέσα στην πανδημία. Βέβαια, πιο σημαντική από κάθε βράβευση είναι η βαθιά ανάγκη του καλλιτέχνη

να εκφράσει την αγωνία του στη δίνη των καιρών. Το κοίταγμα μας παραμένει προς τα μέσα, στο βάθος του πυρήνα, εκεί που κυφορείται το υλικό της καλλιτεχνικής δημιουργίας. Από εκεί ξεπήδησε και η ανάγκη να καταπιαστούμε με τους “Πέρσες”. Το ότι επιστρέφουμε στο “Αλώνι” με την νέα μας παράσταση είναι για μας μεγάλη χαρά, καθώς επιστρέφουμε σε χώρο φιλικό και σε ανθρώπους με τους οποίους μας δένουν κοινά οράματα και καλλιτεχνικές ανησυχίες.

Πείτε μας λίγα λόγια για την «Ομάδα Σημείο Μηδέν». Ακολουθείτε μια ερευνητική προσέγγιση στα κείμενα. Πόσο δύσκολος είναι αυτός ο δρόμος στις μέρες μας;

Η Ομάδα Σημείο Μηδέν λειτουργεί ως θεατρικό εργαστήριο. Πρόκειται για μια μικρή κοινότητα καλλιτεχνών που επιμένει να θέτει ερωτήματα σε όλη τη διαδικασία της δημιουργίας μιας παράστασης. Όταν ξεκινάμε την αναμέτρηση με ένα υλικό τίποτα δεν είναι δεδομένο εκ των προτέρων. Τα πάντα όλα τίθενται στη δίνη μιας εναγωνίας διερώτησης. Από την τέχνη του ηθοποιού, τις αρχές της και την ίδια της τη φύση, το πρίσμα υπό το οποίο θα αντιμετωπίσουμε το υλικό, ως την αισθητική ολοκλήρωση της παράστασης. Από αυτή την άποψη προκύπτει ο εργαστηριακός χαρακτήρας της ομάδας. Προσπαθούμε να κοιτάξουμε πέρα από το αυτονόητο, το ευρέως γνωστό και αποδεκτό, προσπαθούμε να δούμε εκ νέου τα μεγάλα κείμενα, αλλά, όπως είπα και παραπάνω τη φύση και τις αρχές της ίδιας μας της τέχνης. Σαφώς, στους καιρούς που ζούμε ο δρόμος αυτός είναι δύσκολος από πολλές απόψεις, πιστεύω, όμως, ότι η αναμέτρηση με τη δυσκολία δίνει ενέργεια για να συνεχίσει κανείς. Βέβαια, τίποτα δεν μπορεί να γίνει χωρίς τη βαθιά ανάγκη.

Μετά το Πήλιο ποιόι είναι οι επόμενοι σταθμοί της περιοδείας και ποιά τα επόμενα σχέδιά σας για την ερχόμενη θεατρική σεζόν.

Σάββατο 13 Αυγούστου | Κατερίνη | Αρχαίο Θέατρο Δίου | Συμμετοχή στο 51ο Φεστιβάλ Ολύμπου

Τετάρτη 17 Αυγούστου | Καβάλα | Αρχαίο Θέατρο Φιλίππων – 65ο Φεστιβάλ Φιλίππων – Θάσου

Τετάρτη 24 Αυγούστου | Καλαμάτα | Κάστρο Καλαμάτας | Σε συνεργασία με το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Πέμπτη 1 η Σεπτεμβρίου | Άρτα (Προαύλιος Χώρος του Ι. Ν. Παναγίας Παρηγορήτισσας) | Σε συνεργασία με τον Μουσικό- Μουσικοφιλολογικός Σύλλογος Άρτης » Ο Σκουφάς» | Υπό την αιγίδα του Δήμου Αρταίων

Δευτέρα 12 Σεπτεμβρίου | Αθήνα – Πετρούπολη | Θέατρο Πέτρας | Στο πλαίσιο των εκδηλώσεων του Διεθνούς Φεστιβάλ Πέτρας

Μετά την περιοδεία των Περσών θα παρουσιάσουμε την «Αντιγόνη» στην Κύπρο. Τον Οκτώβριο θα ξεκινήσουν πάλι οι παραστάσεις της «Αναφοράς Για Μια Ακαδημία» του Φραντς Κάφκα στο Θέατρο Άττις – Νέος Χώρος. Αμέσως μετά μπαίνουμε σε πρόβες για το «Όχι Εγώ» του Σάμιουελ Μπέκετ, που θα παρουσιάσουμε τον Φεβρουάριο του 2023 στην Εναλλακτική Σκηνή της Εθνικής Λυρικής Σκηνής.